

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Římskokatolická farnost – prelatura Český Krumlov**, se sídlem Horní 156, Český Krumlov, zastoupena JUDr. Jakubem Křížem, Ph.D., advokátem se sídlem Na Podkovce 281/10, Praha 4 proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. září 2021, č. j. SPU 303740/2021, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Lesy České republiky, s. p.**, se sídlem Přemyslova 1106/19, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 6. 2022, č. j. 61 A 39/2021 - 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

[1] Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Jihočeský kraj, rozhodnutím ze dne 20. 6. 2016, sp. zn. 491133/2013, čj. 491133/2013/R3339/RR19794, vydal žalobkyni dle § 9 odst. 6 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi

a náboženskými společnostmi, nemovité věci - pozemky [parc. č. 470/1, 980, 981, 1017, 442/1, 956, 957, 959, 991, 1011, 443, 727/1, 447, 952, 947, 950, 944, 948, 444/1, 444/2 a 463 v k. ú. Slupenec (dále též „pozemky“)].

[2] Toto rozhodnutí napadla osoba zúčastněná na řízení žalobou podanou u Krajského soudu v Českých Budějovicích dle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu; tu však soud zamítl rozsudkem ze dne 16. 5. 2018, čj. 11 C 119/2016 - 134.

[3] Osoba zúčastněná na řízení však dále podala odvolání, kterému Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 11. 2019, č. j. 4 Co 194/2018 - 164, vyhověl a změnil rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích tak, že se žalobkyni dotčené pozemky nevývávají.

[4] Žalobkyně podala proti rozhodnutí Vrchního soudu dovolání, které odmítl Nejvyšší soud usnesením ze dne 28. 4. 2020, čj. 28 Cdo 1012/2020 - 262. Uvedl, že nebyly splněny předpoklady přípustnosti dovolání (§ 237 o. s. ř.), neboť odvolací soud se nikterak neodchýlil od rozhodovací praxe dovolacího soudu a námitky žalobkyně pouze polemizují se skutkovými závěry soudů nižšího stupně. Ta následně podala ústavní stížnost, kterou Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 26. 1. 2021, sp. zn. IV. ÚS 1990/20; neshledal přitom žádné kvalifikované pochybení, jež by bylo způsobilé zapříčinit tvrzené porušení práv. Konstatoval, že obecné soudy se věci řádně zabývaly. Svě závěry podpořily odkazy na četnou judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu vydanou v této oblasti. V závěrech obecných soudů Ústavní soud neshledal ani znaky libovůle, překvapivosti nebo nepředvídatelnosti, či přílišně formalistický postup.

[5] Dne 14. 7. 2021 žalobkyně podala další žádost o vydání nemovitých věcí – pozemků, tedy nového rozhodnutí podle ustanovení § 101 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a to v návaznosti na původní rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 6. 2016. V ní zrekapitulovala judikaturu Ústavního soudu, ze které dovodila, že právní názor odvolacího soudu v její věci byl překonán (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. II. ÚS 1920/20). Žalobkyně s ohledem na vývoj judikatury Ústavního soudu předpokládala, že novým rozhodnutím může správní orgán její žádosti vyhovět; splňuje tedy podmínku uvedenou v § 101 písm. b) správního řádu.

[6] Správní orgán prvního stupně uvedl, že ve věci je dána překážka věci rozhodnuté ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu, neboť se žalobkyně domáhá vydání rozhodnutí, které by bylo ve výrokové části shodné jako předcházející rozhodnutí z roku 2016. Vzhledem k tomuto závěru zastavil správní řízení dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu.

[7] Odvolací správní orgán zamítl podané odvolání a doplnil, že argumentace nálezy Ústavního soudu je selektivní a účelově pomíjí ty, ve kterých nebyla stěžovatelka nebo jiné subjekty úspěšné, byť se jednalo o obdobné případy. Dále konstatoval, že žádost podaná stěžovatelkou neodůvodňuje zahájení nového řízení ve smyslu § 102 odst. 4 správního řádu a současně je právně nepřipustná dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu; obojí má pak za následek zastavení řízení.

[8] Těmto závěrům se žalobkyně dále bránila žalobou podanou ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, který ji shora označeným rozsudkem zamítl.

pokračování

[9] Soud se zabýval předně otázkou, jaký dopad na posuzovanou věc má skutečnost, že rozhodnutí žalovaného o vydání pozemků žalobkyni bylo podrobeno soudnímu přezkumu dle části páté o. s. ř., resp. že zde existuje pravomocný rozsudek (ze dne 28. 11. 2019, čj. 4 Co 194/2018 - 164), jímž vrchní soud změnil rozsudek krajského soudu tak, že žalobkyni se předmětné pozemky nevydávají a tím nahradil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 6. 2016. Následně uzavřel, že pokud civilní soud dospěje k závěru o opodstatněnosti žaloby, tedy že správní orgán měl o sporu či jiné právní věci rozhodnout jinak, než jak rozhodl, rozhodne sám a svým rozsudkem nahradí rozhodnutí správního orgánu. Ve výroku přitom uvede, v jakém rozsahu svým rozsudkem rozhodnutí správního orgánu nahrazuje. Na rozdíl od rozhodování správních soudů ve věcech veřejných subjektivních práv dle s. ř. s. civilní soud při rozhodování dle části páté o. s. ř. rozsudkem nikdy rozhodnutí správního orgánu neruší. Obranu proti rozhodnutím soudu je možné uskutečnit pouze tak, jak (byť neúspěšně) učinila žalobkyně, toliko v rámci jednotlivých soudních instancí. Správnímu orgánu pak dle soudu nepřísluší v situaci, ve které bylo ve věci pravomocně rozhodnuto civilními soudy, do řízení znovu vstupovat tím, že by akceptoval novou žádost o vydání pozemků ve smyslu § 101 písm. b) správního řádu, a tím fakticky prováděl přezkum předchozích pravomocných rozhodnutí civilních soudů.

[10] Postup podle § 101 písm. b) správního řádu je dle něj dále vyloučen i proto, že vydání nového rozhodnutí je podmíněno mimo jiné tím, že původní žádost byla pravomocně zamítnuta, což v souzeném případě nebyla. Shledal tak ve shodě se správními orgány, že je zde dána překážka věci ve správním řízení pravomocně rozhodnuté ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu, který stanovuje že „*přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou*“.

[11] Závěrem se zabýval též žalobkyní odkazovanou judikaturou Ústavního soudu. Uzavřel, že ke změně nálezkové judikatury nedošlo (jedná se o individuální rozhodnutí vydaná na základě prokázaného skutkového stavu), a tudíž by nemohla být naplněna ani další podmínka stanovená § 101 písm. b) správního řádu, podle které nové rozhodnutí ve věci lze vydat tehdy, jestliže jím bude vyhověno žádosti.

II.

Kasační stížnost a další podání ve věci

[12] Výše uvedený rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížností.

[13] Nejprve namítla, že rozhodnutí civilního soudu vydané v řízení podle části páté o. s. ř. nemůže bránit vydání nového rozhodnutí správním orgánem podle § 101 písm. b) správního řádu. Uvedla, že předmětem její žádosti není přezkum postupu minulých rozhodnutí správních orgánů nebo soudů, ale žádost o nové posouzení v návaznosti na uvedené skutečnosti.

[14] Nesouhlasila ani se závěrem krajského soudu, že původní rozhodnutí je nutno považovat za „*nikoliv zamítavé*“ ve smyslu § 101 písm. b) správního řádu a tvořící překážku *rei iudicatae*, neboť dle § 48 odst. 2 správního řádu lze totiž právo z téhož důvodu

přiznat pouze jednou. Připomněla, že podle § 250j o. s. ř. rozsudek soudu nahrazuje rozhodnutí správního orgánu. Jakkoliv bylo původní rozhodnutí správního orgánu kladné, následně bylo rozsudky civilních soudů změněno v její neprospěch. To tak nelze považovat za materiálně pravomocné rozhodnutí, kterým by bylo stěžovatelce vyhověno.

[15] Závěrem pak namítla i nesprávnou aplikaci a interpretaci judikatury Ústavního soudu (například nálezu ze dne 23. 3. 2021, sp. zn. I. ÚS 1975/20, v němž bylo ve skutkově obdobném případě oprávněné osobě dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi v její žádosti vyhověno), ze které dovodila ustálenost judikatury hovořící ve prospěch jejího restitučního nároku.

[16] S ohledem na výše uvedené navrhla zrušení napadeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podanou kasační stížnost považuje za nedůvodnou, přičemž setrvává na závěrech uvedených ve svém rozhodnutí a následně aprobevaných krajským soudem v napadeném rozsudku. Navrhl proto zamítnutí podané kasační stížnosti. Doplnil, že rozhodovací činnost Ústavního soudu je v obdobných věcech značně rozkolísaná, a že i kdyby nebyla dána překážka věci pravomocně rozhodnuté, stejně by nebylo možné, s ohledem na závazný právní názor vyslovený v civilním rozsudku, žádosti stěžovatelky vyhovět.

[18] Obdobně se vyjádřila též osoba zúčastněná na řízení, dle které není splněna podmínka existence pravomocného zamítnutí původní žádosti stěžovatelky. Nelze dle ní považovat meritorní rozsudek soudu vydaný v řízení dle části páté o. s. ř., kterým se rozhoduje v neprospěch původního žadatele ve správním řízení, za zamítavé správní rozhodnutí. Odkazované nálezy Ústavního soudu je nutno chápat jako individuální rozhodnutí vydaná v kontextu konkrétní věci, v níž Ústavní soud neměl skutkový stav za dostatečně prokázaný, tím však nepopřel svou předcházející judikaturu vycházejícího z plenárního stanoviska ze dne 1. 11. 2005, sp. zn. Pl. ÚS-st.- 21/05.

[19] Na tato vyjádření následně reagovala stěžovatelka, přičemž ve svém podání shrnula především dosavadní průběh a kontext věci. Opětovně odkázala na nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. II. ÚS 1920/20, který je oproti usnesení ze dne 24. 5. 2022, sp. zn. IV. ÚS 337/22, nadán precedenční závazností.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je řádně zastoupena v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[21] Kasační stížnost **není** důvodná.

pokračování

[22] Kasační soud předně uvádí, že podstatou nyní souzené věci je toliko posouzení zákonnosti postupu žalovaného, který rozhodl o zastavení řízení o podané nové žádosti stěžovatelky (resp. rozsudku krajského soudu, který tento postup potvrdil).

[23] Podle § 45 odst. 3 správního řádu platí, že „[ž]ádost nesmí být zjevně právně nepřipustná. Takovou žádost správní orgán neprojednává a řízení zastaví dle § 66. Usnesení se oznamuje účastníkům, kteří byli o zahájení řízení uvědomeni“.

[24] Klíčový je výklad pojmu „zjevná právní nepřipustnost“. Jeho interpretaci se Nejvyšší správní soud věnoval již ve více svých rozhodnutích, přičemž uvedl, že „za zjevně právně nepřipustnou [§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu z roku 2004] je možno považovat pouze takovou žádost, u níž je již na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. To především znamená, že tato nepřipustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování“ (rozsudek ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007 - 55, č. 1633/2008 Sb. NSS). Za zjevně právně nepřipustnou žádost ve smyslu § 45 odst. 3 správního řádu, podle něhož odvolací orgán řízení zastaví, je tak možné považovat jen podání žadající provedení něčeho, co není právně možné nebo k čemu není žadatel vůbec oprávněn. Doktrinální výklad mezi důvod zjevné právní nepřipustnosti řadí rovněž „žádost, ve které se žadatel bude domáhat přiznání práva v rozporu s § 48 odst. 2, tzn. v rozporu s překážkou věci pravomocně rozhodnuté“ (Vedral, J., *Správní řád – komentář*, 2. vyd., Bova Polygon, Praha, 2012, str. 482).

[25] K zastavení řízení dochází tedy mj. tehdy, pokud se v řízení vyskytnou překážky řízení stanovené v § 48 správního řádu. Překážkami řízení se rozumí situace, kdy nelze zahájit či vést správní řízení a k těmto překážkám správní orgán přihlíží z úřední povinnosti. Vedle překážky litispendence (o dané věci je již zahájeno jiné řízení) je jím především překážka *rei iudicatae* (věci rozhodnuté) vycházející ze zásady *ne bis in idem* (ne dvakrát o téže věci). Překážku věci rozhodnuté upravuje § 48 odst. 2, podle kterého „[p]řiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.“ Pokud tedy správní orgán zjistí, že v dané věci bylo již dříve meritorně rozhodnuto, nemůže v takovém případě řízení zahájit nebo v něm dále pokračovat. Opodstatněnost dodržování zásady *ne bis in idem* i ve správním řízení vyzdvihl ve své judikatuře též Ústavní soud: „Jak správní soudy již několikrát ve svých publikovaných rozhodnutích dovodily, obecná procesní zásada *non bis in idem*, již lze dovodit z principu materiální právní moci, je jednou ze základních zásad rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob jak soudy, tak i správními orgány. Zahrnuje v sobě i nezměnitelnost rozhodnutí, tj. nenarušitelnost vzniklých, změněných nebo zaniklých hmotněprávních subjektivních oprávnění a povinností. [...] [P]okud nový správní řád (zákon č. 500/2004 Sb.) v § 48 odst. 2 stanoví, že přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou, jde jen o výslovnou úpravu odpovídající v teorii i soudní praxi zejména v posledních letech nezpochybnovanému principu“ (usnesení ze dne 28. 7. 2008, sp. zn. II. ÚS 1500/08).

[26] Ve shodě s krajským soudem se tak Nejvyšší správní soud v první řadě zabýval otázkou, jaký dopad na posuzovanou věc má skutečnost, že rozhodnutí žalovaného o vydání pozemků žalobkyni bylo podrobeno soudnímu přezkumu dle části páté o. s. ř., resp. že zde existuje pravomocný rozsudek (ze dne 28. 11. 2019, čj. 4 Co 194/2018 - 164), jímž vrchní soud změnil rozsudek krajského soudu tak, že žalobkyni se předmětné

pozemky nevydávají a tím se nahrazuje rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 6. 2016, čj. 491133/2013/R3339/RR19794.

[27] Dle § 250j odst. 2 o. s. ř. platí, že *„rozsudek soudu podle odstavce 1 nahrazuje rozhodnutí správního orgánu v takovém rozsahu, v jakém je rozsudkem soudu dotčeno. Tento následek musí být uveden ve výroku rozsudku.“*

[28] Rozsudek, kterým soud rozhodl v petitu jinak než správní orgán, tedy nahrazuje v části, v níž došlo k jinému rozhodnutí, dřívější rozhodnutí správního orgánu.

[29] V tomto duchu přdestřel své úvahy též krajský soud v napadeném rozsudku v bodě 24, a následně uvedl, že *„správnímu orgánu nepřísluší v situaci, kdy bylo ve věci pravomocně rozhodnuto civilními soudy, do řízení znovu vstupovat tím, že by akceptoval novou žádost o vydání předmětných pozemků ve smyslu § 101 písm. b) správního řádu, a tím fakticky prováděl přezkum předchozích pravomocných rozhodnutí soudu“*.

[30] Kasační argumentace, že se nejedná o přezkum rozhodnutí, ale pouze vydání nového rozhodnutí ve věci, je však lichá. S krajským soudem lze plně souhlasit v tom, že nové posouzení věci, jak se jej dožaduje stěžovatelka, by ve svém důsledku znamenalo přezkoumávat a případně i zvrátit pravomocné rozhodnutí soudu. Tím by však došlo k porušení dělby moci, potažmo jejího hierarchického členění.

[31] Uvedenému však výslovně brání i § 159a o. s. ř., dle kterého *„v rozsahu, v jakém je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení a popřípadě jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány“* (odst. 3) a dále též odst. 4 téhož paragrafu, dle kterého *„jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu“*. Toto ustanovení je přímým projevem principu *rei iudicatae* (věci pravomocně rozhodnuté a procesní překážky, kterou tvoří), na který správně odkázal jak žalovaný, tak následně krajský soud. Nutno též podotknout, že „orgány“ (uvedenými v citovaném odst. 3) jsou myšleny veškeré orgány veřejné moci, tedy jak správní orgány, tak ale i soudy.

[32] Za této situace není právně přípustné, aby o věci, jež byla soudem již pravomocně rozhodnuta, znovu rozhodoval správní orgán na základě nové žádosti stěžovatelky.

[33] Samotná existence pravomocného rozsudku civilního soudu tak v posuzované věci je nepřekonatelnou překážkou pro zahájení správního řízení o nové žádosti. Závěr krajského soudu, který aproboval postup žalovaného, jež za této situace správní řízení dle § 45 odst. 3 správního řádu zastavil, je zákonný a plně ob stojí.

[34] Korigovat je však třeba argumentaci žalovaného, potažmo krajského soudu, který zastavení řízení opřel též o neexistenci negativního (zamítavého) rozhodnutí žalovaného, jak jej vyžaduje § 101 písm. b) správního řádu, dle kterého *„[p]rovést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta“*.

[35] Nelze totiž souhlasit se závěrem, že původní rozhodnutí bylo „vyhovující“, neboť stěžovatelce správní orgán původně vyhověl (a neexistuje proto zákonem vyžadované zamítavé rozhodnutí). Jak soud uvedl výše, výrok původního rozhodnutí správního

pokračování

orgánu byl totiž následně změněn výrokem civilního soudu v rámci řízení o žalobě dle části páté o. s. ř., a to tak, že původní výrok rozhodnutí správního orgánu byl nahrazen výrokem civilního soudu, že se pozemky nevydávají. Za této situace nelze hovořit o rozhodnutí správního orgánu v jeho původním znění, ale je nutno jej posuzovat ve znění relevantních civilních rozsudků. Nelogický je proto závěr krajského soudu, že „*Přestože na základě rozhodování civilních soudů žalobkyni nebyly vydány předmětné pozemky, o jejichž vydání postupem dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi usilovala, nelze s ohledem na shora řečené považovat rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 6. 2016, čj. 491133/2013/R3339/RR19794, fakticky za zamítavé, neboť jím bylo žalobkyni přiznáno právo na vydání předmětných pozemků*“. Tento dílčí argument je sice nesprávný, nemá však vliv na zákonnost výsledného výroku napadeného rozsudku.

[36] Princip překážky *rei iudicatae* vychází ze zásady právní jistoty a ochrany práv nabytých v dobré víře (§ 2 odst. 3 správního řádu) a jeho cílem je zabránit opakovanému rozhodování v případě, že „*právo již bylo přiznáno*“, nebo „*povinnost uložena*“ (v totožné věci). Znovu lze též odkázat na principy dělby moci a závaznost právních závěrů soudů pro správní orgány.

[37] Ke stejnému závěru dospívá setrvale i právní teorie a odborná literatura, srov. např. Vedral, J. Správní řád, Komentář, II. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 502 a násl.: „*Ne každé pravomocné rozhodnutí má ovšem účinky překážky věci pravomocně rozhodnuté. Takovou překážku netvoří např. rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přiznání nějakého práva. [...] Rozhodnutím o zamítnutí žádosti se nepřiznávají žádná práva a neukládají žádné povinnosti.*“ Obdobně viz Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 8. vydání. Praha, C. H. Beck, 2012, s. 220 či Hoetzel, J. Československé správní právo – část všeobecná. Praha, Melantrich, 1937, s. 365 a násl.

[38] Není na druhé straně žádné právní překážky, která by bránila tomu, aby správní orgán, který první žádost o vydání správního rozhodnutí zamítl, o nové žádosti v téže věci rozhodl pozitivně. Shora uvedené ostatně akcentuje i současný správní řád, jestliže podle jeho § 101 písm. b) provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta. Obdobně judikoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 10. 2008, č. j. 6 As 12/2008 - 73, ve věci zamítnutí návrhu na opravu chyby v katastrálním operátu, či usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2008, sp. zn. II. ÚS 1500/08, ve věci vyměření dlužného pojistného a penále - v obou posledně zmíněných případech se naopak jednalo o přiznání práva, resp. uložení povinnosti, o němž lze v téže věci rozhodnout pouze jednou (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016 - 36).

[39] Jak správně poznamenal krajský soud, nyní posuzované rozhodnutí je rozhodnutím specifickým, neboť jeho výrokem není žádost „*zamítnuta*“, ale je určeno, že se pozemky nevydávají. V takovém případě se však pořád jedná o „*negativní*“ rozhodnutí [nevyhovění žádosti (návrhu) na přiznání práva]. Takové rozhodnutí stanovuje, že žadatel nesplňuje podmínky pro vydání pozitivního rozhodnutí. V tomto ohledu tak nelze mluvit o tom, že by „*právo již bylo přiznáno*“, nebo „*povinnost uložena*“ (v totožné věci).

[40] Lze proto shrnout, že samotná existence původního vyhovujícího rozhodnutí žalovaného překážku *rei indicatae* nezaložila, a pouze tato skutečnost by tak k zastavení správního řízení nevedla.

[41] To, že Nejvyšší správní soud korigoval některé výše uvedené závěry odůvodnění krajského soudu (a žalovaného), však automaticky neznamená, že by bylo nutné napadený rozsudek (případně též napadené správní rozhodnutí) zrušit z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Z judikatury kasačního soudu totiž plyne, že v situaci, ve které pouze některé kasační námitky budou důvodné, ovšem Nejvyšší správní soud bude moci postavit najisto, že výrok rozsudku krajského soudu je v souladu se zákonem, a důvody pro zamítnutí žaloby v řízení před krajským soudem existovaly, lze kasační stížnost zamítnout a závěry krajského soudu opravit (viz rozsudek ze dne 14. 12. 2009, čj. 5 Afs 104/2008 - 66, č. 2608/2009 Sb. NSS nebo též usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, č. 1865/2009 Sb. NSS).

[42] O takovou situaci se jedná i v nyní posuzované věci. Ne každá nedokonalost či vada správního nebo soudního rozhodnutí má vést automaticky k jeho zrušení. Nezákonnost je totiž pojmem užším než vada, která nemá vliv na zákonnost (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 As 211/2017 - 47). Je stále třeba mít na zřeteli, že účelem soudního přezkumu je účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy.

[43] Nelze totiž pominout, že jak žalovaný, tak krajský soud vedle výše uvedeného důvodu pro zastavení řízení rovněž správně uvedli, že tento postup je odůvodněn též existencí pravomocného rozsudku civilního soudu; tento závěr kasační soud plně akceptoval.

[44] Vzhledem k výše uvedeným závěrům jsou pak zcela nedůvodné (bez vlivu na výrok tohoto rozsudku) odkazy stěžovatelky na údajnou změnu nálezkové judikatury Ústavního soudu.

[45] V obecné rovině však kasační soud uvádí, že nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2021, sp. zn. II. ÚS 1920/20, a ze dne 23. 3. 2021, sp. zn. I. ÚS 1975/20, je nutno předně chápat jako individuální rozhodnutí vydaná v kontextu (prokázané) skutkové situace konkrétní věci a nelze je mechanicky aplikovat v jiných případech.

[46] Nejvyšší správní soud k tomu závěrem poznamenává, že případná změna nálezkové judikatury Ústavního soudu nepředstavuje sama o sobě důvod pro tzv. nové řízení podle § 101 správního řádu. Především z povahy věci vyplývá, že tzv. novým rozhodnutím lze uvažovat o vyhovění nové žádosti jen tehdy, pokud se podstatně změnily podmínky, za kterých bylo v původním řízení rozhodováno, nebrání-li tomu však například překážka v řízení, jako v nyní souzené věci.

IV. Závěr a náklady řízení

[47] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109

pokračování

odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[48] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[49] Osobě zúčastněné na řízení Nejvyšší správní soud neuložil v řízení o kasační stížnosti žádnou povinnost, s jejímž splněním by jí vznikly náklady řízení. Nejvyšší správní soud tedy dle § 60 odst. 5 s. ř. s. rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2023

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu